

AAN DE RAAD

**Datum behandeld
in college** 16-12-2025
Datum agendering 29-01-2026
Onderwerp
Portefeuillehouder K. Arendz

**Behandelend
ambtenaar** S. Beukema, H.M.
E-mailadres Melchers-de Jong
Telefoonnummer s.beukema@waadhoeke.nl
0517 380 380

Samenvatting

Er zijn komende jaren veel ontwikkelingen in de maatschappij die grote impact zullen hebben op de fysieke leefomgeving, maar vooral op de ruimte in de ondergrond. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de energietransitie, digitale connectiviteit en klimaatadaptatie. Om ervoor te zorgen dat alle ontwikkelingen op een goede manier uitgevoerd worden, de overlast zoveel mogelijk beperkt wordt en de ondergrondse ruimte goed ingedeeld wordt, is het belangrijk dat de gemeente sturing kan geven voor het aanleggen, onderhouden en verwijderen van kabels en leidingen. Daarom stelt het college aan de raad voor om een Leidingenverordening Waadhoeke 2026 en een Telecommunicatieverordening Waadhoeke 2026 vast te stellen, zodat voor alle netbeheerders dezelfde voorwaarden gelden voor het aanleggen, onderhouden en verwijderen van hun netten.

Voorstel

1. De Leidingenverordening Waadhoeke 2026 vast te stellen.
2. De Telecommunicatieverordening Waadhoeke 2026 vast te stellen.

Aanleiding

Er is steeds meer vraag om ruimte in de schaarse ondergrond en de verwachting is dat deze schaarste alsmat toe zal nemen in de toekomst door de ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld de energietransitie. Er is momenteel een verscheidenheid aan zowel geschreven als ongeschreven privaatrechtelijke overeenkomsten tussen de gemeente en de in de gemeente aanwezige netbeheerders. Daardoor is er een versnippering ontstaan in de rechtsverhoudingen, waardoor het voor de gemeente lastig blijft om effectief regie te kunnen houden op de ondergrond. Daarom zou het introduceren van twee publiekrechtelijke regelingen, bestaande uit een leidingenverordening en telecomunicatieverordening (beide aangevuld met nadere regels in het handboek kabels en leidingen), de bestaande versnipperingen wegwerken. Er zal dus voor alle netbeheerders één regime gaan gelden. Het effectief regie kunnen houden in de ondergrond door de gemeente wordt op deze wijze versterkt.

Beoogd (meetbaar) effect

Doel is het reguleren van ondergronds infrastructuur en een gelijk speelveld voor alle netbeheerders. Op 1 januari 2026 wordt het gebruik van de openbare gronden beheerst door de publiekrechtelijke regelingen. Alle partijen (netbeheerders) zullen dus onderhevig zijn aan één regime, wat ten goede komt aan de rechtszekerheid.

Motivering

Argumenten

1.1. & 2.1. Publiekrechtelijke regelingen voorzien in gelijke behandeling en rechtszekerheid

Publiekrechtelijke regelingen zorgen ervoor dat alle partijen die hun netten in de openbare ruimte willen aanleggen aan dezelfde regelgeving moeten voldoen. Dit zorgt voor een gelijke behandeling van partijen en voor consistent beleid, zodat de gemeente regie kan voeren op de ondergrond. Dit is belangrijk gezien alle opgaves die er zijn en de invloed die zij hebben op de ondergrondse ruimte.

1.2. & 2.2. Reguleren

Het beleid bevat belangrijke handvatten om activiteiten in de ondergrond te reguleren. Dit bestaat onder andere uit een permissiesysteem (meldingen, instemmingen en vergunningen) voor het uitvoeren van werkzaamheden in verband met de aanleg, in stand houden en verwijderen van kabels en leidingen in de ondergrond. Het college kan, ter uitvoering van de procedures en verdere specificering van de technische- en procedurele eisen, nadere regels vaststellen.

1.3. & 2.3. Regels over de wijze van uitvoering zijn nodig

In de verordeningen en de daarop gebaseerde uitvoeringsregels worden ook regels gesteld met het oog op de wijze van uitvoering van de werkzaamheden. Deze regels zijn nodig voor een veilig verloop van de werkzaamheden en om bijvoorbeeld hinder en overlast van werkzaamheden tot een minimum te beperken en de bereikbaarheid van gronden, gebouwen en erven gedurende de werkzaamheden te waarborgen.

1.4. & 2.4. De voorgestelde verordeningen sluiten aan bij de Omgevingswet en zijn een voorbereiding op de verplichte opname van het beleid in het omgevingsplan in 2032

Deze verordeningen beogen een goede ordening van de ondergrondse ruimte te bevorderen en maatschappelijk kosten te minimaliseren, een efficiënt gebruik van de openbare ruimte met betrekking tot werkzaamheden aan kabels en leidingen, alsmede minimalisatie van overlast en schade, bescherming van groenvoorzieningen en het uiterlijk aanzien van de omgeving te bewerkstelligen. Daarmee dragen deze regelingen ook bij aan de zorgplicht voor de fysieke leefomgeving.

Kantttekeningen/risico's

Er zijn geen expliciete kantttekeningen of risico's bij het vaststellen van de regelgeving. De verordeningen zijn kaderstellend. De bestaande risico's worden afgedekt via regels in de verordeningen.

Alternatieven

A. Voortzetting van de huidige werkwijze op basis van privaatrechtelijke overeenkomsten en gedragslijnen ten aanzien van het beheer van de ondergrondse infrastructuur

De huidige werkwijze, die privaatrechtelijk is verankerd, wordt als verouderd en kostbaar beschouwd. De gemeente heeft te weinig grip om te kunnen sturen op de toekomstige opgaves in de ondergrond, kan niet consistent handelen, kan geen kosten in rekening brengen die zij maakt vanwege de aanleg van netten en laat de ongelijkheid tussen netbeheerders in stand. Verder zorgt het voor een onevenwichtige positie van de gemeente ten opzichte van overige netbeheerders, omdat de gemeente optreedt als beheerder van de openbare ruimte maar ook een netbeheerder (ten aanzien van riolering) is. Dit resulteert in een complexe en weinig overzichtelijke situatie. Hierdoor ontstaat een ongewenste situatie waarin netbeheerders in toenemende mate aanspraak maken op aanvullende rechten ten koste van de gemeente, wat leidt tot oplopende kosten. Dit alternatief wordt dan ook afgeraden.

Vervolg

Deze verordeningen treden in werking op de dag na bekendmaking en werken terug tot en met 1 januari 2026. De overeenkomsten tussen de netbeheerders zijn opgezegd waardoor ook voor hen de publiekrechtelijke regelingen zullen gelden, zodra de opzegtermijn verstreken is (1 juli 2026).

Nadat de verordeningen door uw raad zijn vastgesteld worden het Handboek kabels en leidingen Waadhoeke 2026 (conform art. 1.3 Telecommunicatieverordening Waadhoeke 2026 en art. 1.3 Leidingenverordening Waadhoeke 2026) en de Nadeelcompensatieregeling Waadhoeke 2026 (conform art. 5.1 lid 2 Leidingenverordening Waadhoeke 2026) ter besluitvorming aan het college voorgelegd. Net zoals de verordeningen zullen de twee regelingen in werking treden op de dag na bekendmaking en terugwerken tot en met 1 januari 2026.

De gemeente heeft, door de invoering van de publiekrechtelijke regelingen, een grondslag om handhavend op te treden als de netbeheerders de voorschriften van de regelgeving niet nakomen.

Participatie

De netbeheerders hebben voorafgaande aan de definitieve opzegging van de privaatrechtelijke overeenkomst(en) een vooraankondiging ontvangen. Op deze manier zijn ze in de gelegenheid gesteld hun zienswijze hierop naar voren te brengen. Er zijn geen reacties ontvangen op deze vooraankondiging waarna de definitieve opzeggingen zijn verzonden.

Financiën

De gemeente heeft na de invoering van de publiekrechtelijke regelingen een juridische grondslag voor het heffen van leges voor het behandelen van een aanvraag. Dit was onder de voormalige omstandigheden, waarbij privaatrechtelijke overeenkomsten en bestendige gedragslijnen de juridisch grondslag vormden voor het behandelen van de aanvragen, niet het geval. Na het aflopen van de opzeggingstermijn (1 juli 2026) kunnen er ook voor deze netbeheerders leges worden geheven. Dit zal resulteren in hogere legesopbrengsten.

Daarnaast kan het college, indien een netbeheerder schade lijdt ten gevolge van de publieke taakvoering van de gemeente, een aanvraag voor nadeelcompensatie afhandelen middels haar Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen Waadhoeke 2026 zodat voor alle partijen (met uitzondering van de openbare elektronische communicatienetwerken die onder een gedoogplicht liggen) dezelfde voorwaarden gelden.

Bijlagen

Bijlage 1: Leidingenverordening Waadhoeke 2026

Bijlage 2: Telecommunicatieverordening Waadhoeke 2026

Bijlage 3: Handboek kabels en leidingen Waadhoeke 2026

Bijlage 4: Nadeelcompensatieregeling kabels en leidingen Waadhoeke 2026

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2025-310900

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van ;

BESLUIT

1. De Leidingenverordening Waadhoeke 2026 vast te stellen.
2. De Telecommunicatieverordening Waadhoeke 2026 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare

raadsvergadering van ,

Signed By: van de Nadort, Andre
2026-02-02T16:01:55+01:00
ID: 02bf0009-1a75-4903-8839-298605fb8a88
Auth: Scribble

, voorzitter

Signed By: Lijklema, Tinco
2026-02-02T15:49:10+01:00
ID: 02bf0009-1a75-4903-8839-298605fb8a88
Auth: Scribble

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

